

Звіт в.о. декана факультету педагогіки та психології

Олексюк О.М.

Одним із стратегічних завдань факультету педагогіки та психології в 2018-2019 навчальному році була підготовка конкурентноспроможних фахівців, здатних задовольнити потреби регіонального ринку праці. Саме це спонукало працівників кафедр факультету продовжувати удосконалення навчальних планів, створення нових освітніх програм, а в подальшому робота над їх ліцензуванням й акредитацію.

Так, факультет у 2018-2019 н.р. здійснив набір студентів за шістьма спеціальностями: «Психологія», «Соціальна робота», «Спеціальна освіта», «Середня освіта. Музичне мистецтво» та відокремлений набір на спеціальності «Середня освіта. Українська мова та література», «Філологія. Українська мова та література».

Проте кафедри мають ще значні ресурси. Так, зусилля викладачів та студентів у проведенні профорієнтаційної роботи зумовили загалом високі показники набору цього року на перший курс факультету (117 осіб із запланованих 140 та 102 магістри загалом 217 вступників) та 52 першокурсники кафедри української мови та літератури, що є непоганим результатом порівняно з іншими факультетами. Але, разом із тим слід зазначити, що не на всіх спеціальностях ми змогли повністю укомплектувати проектні групи через невідповідність базової освіти, тому з прицілом на майбутнє викладачам кафедри соціальної роботи, української мови та літератури та спеціальної освіти слід подумати над можливістю

здобуття 2 вищої освіти, щоб забезпечити висококваліфіковану підготовку з нової спеціальності.

У зв'язку з цим перед нами стоїть завдання: навчання на нашому факультеті зробити ще привабливішим та перспективним, відкривати нові спеціальності, спеціалізації та освітні програми. Безумовно, це велика і складна праця, але, якщо ми хочемо бути конкурентноспроможними на ринку освітніх послуг, то це один із шляхів, яким ми маємо рухатись.

Навчально-методична робота. Викладачами факультету видано 12 навчально-методичних посібників та рекомендацій, 4 ще очікують узгодження. В електронній базі університету зареєстровано близько 98% НМК та навчальних курсів, що викладаються на факультеті.

Активнішою стала робота з удосконалення навчального процесу, що зорієнтований на підвищення якості знань та формування фахівця, здатного до постійного розвитку та конкурентноспроможності. Впродовж року удосконалювалась система контролю за якістю підготовки студентів: наші студенти навчилися працювати не лише впродовж року, а й успішно здавати іспити.

Впроваджувались нові технології навчання відповідно до останніх вимог МОН та нового Закону «Про Вищу освіту»: інтенсифікація й розширення самостійної роботи студентів, застосування елементів дистанційного навчання, підсилення практичної підготовки, курсів та викладання дисциплін

англійською мовою, впровадження циклу загальних та фахових компетентностей, підготовка навчальних планів відповідно до затверджених МОН стандартів з «Психології» та «Соціальної роботи». Більш детально про наслідки цієї роботи ми зможемо судити за результатами заліково-екзаменаційної сесії. Наш факультет один із перших в університеті з метою оптимізації навчального процесу впровадив електронну систему «Деканат». Варто зазначити певні критичні відгуки щодо недосконалості цієї системи, однак, ми досить успішно долаємо перешкоди, допомагаємо удосконалювати систему. Також уваги заслуговує позитивна динаміка щодо збільшення електронної бази комп'ютерних тестів. Наприклад, тільки в цьому семестрі кафедрами факультету додатково до минулорічних введено більше 3000 тестових завдань.

Якість знань студентів факультету, загалом, залишається на рівні минулого року. За результатами РКР та літньої залікової сесії якість знань загалом відповідає нормативним вимогам для 456 студентів, серед них студентів, які навчаються за державним замовленням ($\approx 59,5\%$), а абсолютні показники сягають 90,7%. Що ж стосується студентів контрактної форми навчання, то ні якість знань, ні абсолютні показники нас задовольнити не можуть: якість знань – 56,4%, абсолютна успішність – 89,5%. Це ж стосується і 259 студентів заочної форми навчання та 151 студента кафедри української мови та літератури.

Єдиним шляхом покращення даної ситуації є підсилення ролі наставника академічної групи в індивідуальній роботі зі студентом,

активізація системи відпрацювання обов'язкових видів завдань, підвищення мотивації до навчання, збільшення частини професійно орієнтованих та прикладних завдань на академічних заняттях. Відповідно, нашим завданням має стати роз'яснення та заохочення студента до успішного навчання як засобу забезпечення свого професійного успіху. А в цій діяльності роль наставника не може бути переоціненою. Загалом куратори академічних груп справляються зі своїми обов'язками: виконують функції контролю за навчанням студентів, планують та організовують виховні заходи, сприяють контролю фінансової та академічної дисципліни. Значну роль куратори факультету педагогіки та психології приділяють роботі з адаптації першокурсників до навчання. Зокрема, перші кураторські години присвячені особливостям навчання у вищих навчальних закладах. Після підсумкових контрольних робіт проводиться їх аналіз, надається навчально-методична і психологічна допомога. Варто відзначити значні зусилля кураторів, спрямовані на вирішення проблеми відвідування занять, проходження медогляду, оплати за навчання та проживання в гуртожитку. Можливим у наступному році є створення та функціонування Ради кураторів факультету. Традиційним залишається проведення щотижневих кураторських годин, які закріплені в розкладі занять.

Не менш важливою і досить успішною є профорієнтаційна робота, що проводиться на факультеті. Варто відзначити глибоке розуміння більшістю викладачів специфіки функціонування ВНЗ в умовах конкуренції на ринку освітніх послуг, що і зумовлює їх

зусилля. Профорієнтаційна робота має системний характер із залученням викладачів та студентів. Впродовж 2018 року збільшилась кількість її напрямів, форм, методів та розширилась спрямованість (залучені не лише 11 класи, а й 9-10 класи, студенти коледжів, училищ, гімназій тощо). Основними формами профорієнтаційної роботи є наступні:

- Рекламна кампанія, що включає Інтернет-ресурси (сайт і соціальні мережі), а також розміщення сіті-лайтів на вулицях міста, рекламної інформації на радіостанціях тощо.

- Інформаційно-рекламні буклети, які щороку оновлюються.

- Непряма реклама (флешмоби, квести, благодійні акції, мистецькі заходи, виступи театрів, волонтерська діяльність, соціальні та громадські акції). Викладачі та студенти факультету беруть активну участь в телевізійних та радіо передачах, а також подають інформацію про новини та здобутки факультету у різноманітних ЗМІ, на сайт факультету.

- Профорієнтаційна робота у школах і коледжах не лише нашої області.

- Участь у планових профорієнтаційних заходах університету: Дні відкритих дверей, олімпіади для школярів, конференції, «Тиждень професій» тощо.

- Відбір та спеціальна підготовка

□ Успішним нововведенням цього року стало впровадження Дня відкритих дверей факультету, що проводився у вигляді тренінгів та презентацій.

Ще одним позитивним моментом стало впровадження «Школи юного психолога» цього року та її проведення на базі нашого факультету; встановлення тісних зв'язків із практичними психологами шкіл, ліцеїв, коледжів, Міським відділом освіти та Обласним управлінням освіти і науки. Показником ефективності проведеної роботи є результат анкетування, проведеного деканатом зі студентами-першокурсниками у вересні цього року. Близько 80% першокурсників, як джерело інформації про факультет, використовували Інтернет: сайт факультету, тому дуже важливо розширити та урізноманітнити використання Інтернет ресурсів, вчасно вносити зміни та подавати нову інформацію. Забезпечити можливість своєчасного та повного інформування потенційних абітурієнтів з питань вступу та особливостей навчання на факультеті педагогіки та психології.

В контексті зусиль, спрямованих на підвищення конкурентоздатності наших випускників та популяризації факультету, може бути розглянута робота над розробкою концепції з організації Школи лідерства в нашому університеті.

Також варто розглянути кадрове забезпечення кафедр факультету та роботу, спрямовану на підвищення професійного рівня викладачів. Так, на факультеті налічується 5 кафедр, на яких працює 63 викладачі, з них 8 доктори наук, професори; 55

кандидатів наук, доцентів. З кожним роком кількість дипломованих фахівців вищої кваліфікації (докторів, професорів і кандидатів наук, доцентів) зростає. Спостерігаємо позитивну динаміку в процесі захисту дисертацій та отримання вчених звань: впродовж року захистилася 1 колега з кандидатською дисертацією, а 1 – рекомендовано до захисту.

Науково-дослідна робота на факультеті здійснювалася згідно з планами наукової роботи кафедр, узгоджених зі Стратегічним планом розвитку університету. Так, на підставі розроблених університетом показників активності науково-педагогічних працівників нами успішно укладено рейтинг викладачів факультету, приємно відзначити, що частина викладацького складу саме колективу нашого факультету у цьому семестрі очолила топ рейтингових показників по всьому університету. Усі заплановані колективні та одноосібні монографії та наукові посібники були видані вчасно.

Виховна робота. Система виховної роботи на факультеті педагогіки та психології МНУ ім. В. О. Сухомлинського спрямована на розвиток цілісної гармонійної особистості студентів факультету, сприяння підготовки висококваліфікованих фахівців галузей психології, соціальної роботи, спеціальної педагогіки та музичного мистецтва, здатних реалізувати себе у складних сучасних умовах перехідного суспільства. Вона здійснюється згідно з Конституцією України, Законами України "Про освіту", "Про вищу освіту", положеннями Загальної декларації прав людини, Державною національною програмою "Освіта" /Україна

XXI ст., Програмою правової освіти населення України, Державною програмою розвитку фізичної культури і спорту в Україні, Концепцією виховання дітей та молоді в національній системі освіти, Концепцією національно - патріотичного виховання молоді, Концепцією реалізації державної політики у сфері протидії наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, Статутом університету, стратегічним планом розвитку факультету педагогіки та психології та концепціями розвитку кафедр факультету.

Діяльність усіх суб'єктів виховного процесу факультету: студентів, органів студентського самоврядування, декана факультету, заступника декана з виховної роботи, кураторів - була спрямована на пошук нових педагогічних засобів, визнання пріоритету самовиховання студентів, індивідуальної діяльності, орієнтованої на розвиток власного потенціалу.

Виховна робота проводиться згідно з планами виховної роботи університету, факультету та кафедр, враховуючи міські, регіональні, всеукраїнські та міжнародні заходи, акції та проекти . У всіх структурних підрозділах своєчасно проводяться засідання рад кураторів, старостати, кураторські години, тематика яких розробляється на основі рекомендацій Міністерства освіти і науки України, професійної специфіки факультету , визначних дат історії держави, області, міста й узгоджується із ректоратом університету.

Реалізація завдань виховної роботи передбачала пріоритетні напрями національно-патріотичного, морально-правового,

художньо-естетичного, трудового, фізичного, екологічного виховання і здійснювалася за такими аспектами:

- організаційно-методологічне забезпечення;
- національно-патриотичне виховання;
- соціально-виховна, волонтерська робота.;
- культурно-просвітницька робота та організація студентського дозвілля;
- робота органів студентського самоврядування.

Основними принципами організації виховної роботи на факультеті є системність, індивідуальний підхід в роботі зі студентами та співпраця викладачів та студентів. Робота зі студентами на факультеті носить індивідуальне, групове та масове спрямування. Індивідуальна робота спрямована на будь-якого студента і реалізовується за наступними напрямками. «Гаряча лінія» - це телефонна лінія довіри, закріплена за відділом кадрів; «Психологічна служба», діяльність якої спрямована на надання кваліфікованої, екстреної, анонімної, безкоштовної допомоги студентам (конфлікти з батьками, викладачами, міжособистісні конфлікти, страхи, депресії тощо), викладачам і співробітникам університету, а також іншим категоріям населення, що переживають кризові ситуації й потребують додаткової інформації з різних питань, а також для профілактики й попередження у молоді девіантної, делінквентної та суїцидальної поведінки; робота зі студентами-першокурсниками (проекти: «Адаптаційний

тренінг», «Студентські куратори»; індивідуальні бесіди та консультації в рамках роботи кураторів груп та деканату); робота з проблемними студентами (контроль за відвідуванням навчальних занять; робота зі студентами з академічною неуспішністю; з боржниками по оплаті за навчання та проживанню у гуртожитку; розв'язання конфліктних ситуацій); взаємодія зі старостами груп (індивідуальні консультації з ведення журналів, заповнення індивідуальних планів студентів, карток самостійної роботи, навчальних карток, особливостями роботи старост під час заліково-екзаменаційної сесії; через старост здійснюється зв'язок деканату зі студентами та їх батьками); Групова робота реалізується в межах проведення психологічних тренінгів («Адаптаційні тренінги»), старостатів, роботи із комісіями Студентського самоврядування та студентського профбюро факультету, роботи кураторів академгруп. Особистісному зростанню студентів сприяють розвивальні практикуми.

Національно – патріотичне виховання. Патріотичне виховання є наскрізною ланкою, яка пронизує усі напрями виховної роботи факультету педагогіки та психології. Планування та організацію виховного процесу на факультеті здійснюється на підставах:

- Наказу МОН України №641 від 16.06.2015 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді» згідно Указу Президента України «Про стратегію національно патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 -2020 роки»;

-плану виховної роботи МНУ

- плану виховної роботи факультету педагогіки та психології;

Організація національно-патріотичного виховання здійснюється спільними зусиллями деканату, кураторів академічних груп та студентським самоврядування факультету. Велике значення на соціально-психологічному факультеті приділяється організації масових заходів: благодійних акцій, фестивалів, виставок, майстер-класів. Факультет має справжні атрибути академічної єдності і солідарності: гімн, логотип, корпоративні нагрудні значки. Традиційними стали цілий ряд мистецько-розвивальних проєктів: урочиста театралізована посвята у студенти, «Козацькі ігри», тощо.

Волонтерська та соціальна діяльність. Соціальна допомога здійснюється шляхом долучення факультету до зборів коштів на лікування важкохворих студентів. В 2018-2019 навчальному році поширення набули такі форми волонтерської діяльності як: благодійні акції допомоги бійцям АТО, волонтерська допомога переселенцям та бійцям АТО, які знаходяться в госпіталях. Окремим пунктом слід зазначити роботу ОСС над формуванням рейтингу студентів за додаткові бали, які ефективно стимулюють саморозвиток студентів у різних напрямках їх діяльності, що позитивно впливає на засвоєння ними загальних та фахових компетентностей.

Підсумовуючи зазначене вище, хочу наголосити на наступних перспективних напрямках роботи факультету:

- Ліцензування нової спеціальності та світніх програм на факультеті педагогіки та психології (до 2021 р.).
- Завершити реєстрацію НМК та навчальних курсів, що викладаються на факультеті в електронній базі університету (до 30.06.2019 р.)
- Запровадження та розвиток додаткових платних (освітніх послуг).
- Створювати умови та мотивацію до написання та захисту докторських і кандидатських дисертацій викладачами факультету.
- Інтенсифікація використання Інтернет-ресурсів: переклад на англійську мову сайту факультету педагогіки та психології (до 10.01.2020 р.), підтримка групи факультету у Facebook.
- Створення та апробація Школи освітнього омбудсмена в МНУ імені В. О. Сухомлинського (впродовж 2020 року).
- Укладання угоди з міським та обласним управлінням Національної поліції з метою надання їм додаткових платних послуг з поліпшення володіння українською (в т.ч. писемною) мовою, навичками психолога, за бажанням англійської мови та основ правознавства.

Завершуючи доповідь, хочу відмітити, що факультетом проведена значна робота з усіх напрямів. Проте, сьогодні ставить важливі та складні задачі перед вищою освітою загалом, і нашим факультетом зокрема. В першу чергу це відповідність рівня підготовки викладацького складу та якості освіти потребам ринку праці. Зважаючи на значний потенціал нашого факультету я впевнена, що ми успішно вирішимо всі завдання.

Дякую всім за роботу!